

Thực trạng của tổ chức đại diện người lao động trong việc thực hiện phúc lợi cho người lao động trong doanh nghiệp trên địa bàn thị xã Quảng Yên, tỉnh Quảng Ninh

Nguyễn Thế Nhâm

Tổ chức đại diện người sử dụng lao động là đại diện cho một bên của quan hệ lao động, được coi là "cầu nối" giữa người lao động và người sử dụng lao động nhằm hướng tới việc đối thoại quyết định các vấn đề của lao động, tại Việt Nam tổ chức đại diện cho người lao động được quy định là Tổng liên đoàn Lao động Việt Nam.

I. Thực trạng đại diện cho người lao động

Theo quy định, đại diện cho người lao động có các vai trò cơ bản sau:

- Hướng dẫn, tư vấn cho người lao động về quyền, nghĩa vụ của người lao động khi giao kết, thực hiện hợp đồng lao động, hợp đồng làm việc với đơn vị sử dụng lao động;
- Đại diện cho tập thể người lao động thương lượng, ký kết và giám sát việc thực hiện thoả ước lao động tập thể;
- Tham gia với đơn vị sử dụng lao động xây dựng và giám sát việc thực hiện thang, bảng lương, định mức lao động, quy chế trả lương, quy chế thưởng, nội quy lao động;
- Đối thoại với đơn vị sử dụng lao động để giải quyết các vấn đề liên quan đến quyền lợi và nghĩa vụ của người lao động;
- Tổ chức hoạt động tư vấn pháp luật cho người lao động....

Tại thị xã Quảng Yên, các công đoàn cơ sở đã kết hợp với các doanh nghiệp thực hiện nhiều chính sách cho người lao động, cụ thể:

1.1. Đại diện, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của công nhân, viên chức, lao động

- Kiến nghị các doanh nghiệp thực hiện đúng chế độ, chính sách đối với người lao động, góp phần nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của người sử dụng lao động, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của CNVC-LĐ.
- Hướng dẫn CNVC-LĐ tham gia ý kiến đóng góp vào các dự án Luật đang triển khai mới. Các chế độ, chính sách của CNVC-LĐ phần lớn được thực hiện đúng, đủ và thanh toán kịp thời như tiền lương, đóng BHXH, BHYT, BHTN
- Công tác thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở đã

được quan tâm thực hiện. Hàng năm, LĐLĐ phối hợp với UBND thị xã hướng dẫn, chỉ đạo các cơ quan tổ chức Hội nghị cán bộ công chức, viên chức, lao động (CBCCVCLĐ); các doanh nghiệp có sử dụng 10 lao động trở lên tổ chức Hội nghị Người lao động. Kết quả hàng năm có 100% các cơ quan, đơn vị tổ chức Hội nghị CBCCVCLĐ.

- Liên đoàn Lao động thị xã cùng cố và duy trì hoạt động của tổ tư vấn Pháp luật nhằm giúp đỡ CNLĐ về pháp lý, am hiểu về chế độ chính sách để có thể bảo vệ mình khi cần thiết.

- Hàng năm các CBCS phối hợp với chuyên môn và chủ doanh nghiệp tổ chức cho CNVC-LĐ đi tham quan, du lịch; học tập, trao đổi kinh nghiệm công tác; tổ chức biểu dương, khen thưởng cho các cháu là con cán bộ, CNVC-LĐ đạt kết quả học tập cao.

1.2. Tuyên truyền, giáo dục CNVC-LĐ góp phần xây dựng giai cấp công nhân lớn mạnh

- Vận động CNVC-LĐ thực hiện tốt các chủ trương, chính sách và Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng, Chính sách pháp luật của Nhà nước, của Công đoàn, gắn tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật với giáo dục truyền thống giai cấp công nhân, tổ chức công đoàn.

- Vận động đoàn viên nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật, nâng cao ý thức sống và làm việc theo pháp luật.

- Mở các lớp bồi dưỡng về các nội dung hoạt động nghiệp vụ công đoàn, phổ biến đến cán bộ chủ chốt về các nghị quyết của Đảng, của công đoàn cấp trên, về các văn bản Luật, Nghị định, các chính sách chế độ liên quan đến người lao động.

- Triển khai thực hiện tốt Nghị quyết của Tỉnh ủy, Thị ủy về xây dựng Nông thôn mới và xây dựng xã hội học tập trong các cấp công đoàn và CNVC-LĐ trong thị xã.

Qua tuyên truyền đã làm chuyển biến nhận thức, nâng cao ý thức trách nhiệm, tác phong công nghiệp, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, thực hiện có hiệu

quả công việc được giao. Thực hiện chỉ đạo của Thị ủy, LĐLĐ thị xã đã cùng các CDCS giúp đỡ 12 hộ nông dân thoát nghèo góp phần hoàn thành chỉ tiêu phần đầu 3 xã: Sông Khai, Tiền An, Liên Hòa về đích nông thôn mới năm 2017.

Phong trào văn hoá, văn nghệ, TDTT được các cấp công đoàn thường xuyên quan tâm. Nhiều CDCS đã duy trì thường xuyên hoạt động TDTT, tổ chức giao lưu văn nghệ, thi tìm hiểu luật, chế độ chính sách, ... thu hút đông đảo CNVC - LD tham gia, tạo ra không khí sôi nổi, phấn khởi và sản sinh lành mạnh cho người lao động.

Tháng Công nhân hàng năm được tổ chức đồng bộ từ cơ sở đến thị xã với nhiều hoạt động tuyên truyền giáo dục phù hợp với điều kiện của thị xã.

Trong 5 năm có 724 CNVC-LD được các cơ quan, đơn vị cử đi học nhằm nâng cao nghiệp vụ chuyên môn, trong đó: Thạc sĩ 41 người, Cao đẳng và đại học 683 người. Có 465 đồng chí được cử đi học nâng cao trình độ chính trị, trong đó: Cao cấp chính trị là 34, trung cấp 431 người. Có trên 1.500 CNLD trẻ được học các bài chính trị cơ bản.

1.3. Tổ chức các phong trào thi đua yêu nước trong công nhân, viên chức, lao động

Công tác thi đua đã được các cấp công đoàn từ thị xã đến cơ sở chú trọng phối hợp với thủ trưởng cơ quan, đơn vị phát động tại hội nghị tổng kết và triển khai nhiệm vụ công tác hàng năm.

Trong 5 năm qua toàn thị xã đã có 12 tập thể được nhận Bằng khen của Tổng LĐLĐ Việt Nam, 5 tập thể được LĐLĐ tỉnh tặng cờ thi đua toàn diện, 20 tập thể được LĐLĐ tỉnh tặng Bằng khen; có 112 CNVC-LD được nhận Bằng khen từ cấp tỉnh trở lên, có 1.756 lượt CNVC-LD đạt danh hiệu Chiến sĩ thi đua cấp cơ sở; 105 đồng chí đạt danh hiệu chiến sĩ thi đua cấp tỉnh. Qua phong trào thi đua của chuyên đề nữ công, đã có 90% nữ CNVC-LD doanh nghiệp đạt danh hiệu "Giỏi việc nước - Đảm việc nhà". Đồng thời có 250 sáng kiến kinh nghiệm, đề tài khoa học có giá trị được áp dụng làm lợi hàng chục tỷ đồng, nhiều đề tài của CNVC-LD đã đem lại hướng đi mới cho bà con nông dân trong sản xuất nông nghiệp, góp phần nâng cao giá trị, sản phẩm cây trồng.

1.4. Vận động nữ công nhân, viên chức, lao động

Nữ CNVC-LD chiếm tỷ lệ trên 70% tổng số CNVC-LD trên địa bàn thị xã. Nhiều ngành nữ chiếm tỷ lệ cao, như Giáo dục, Y tế, Thủy sản, Ngân hàng. Các phong trào thi đua do công đoàn phát động đã được đông đảo chị em hưởng ứng.

Hoạt động nữ công đã có nhiều đổi mới về nội dung và cách làm. Trong công tác tuyên truyền, giáo dục có các hình thức sinh động, đạt hiệu quả cao, như: Tổ chức Hội thi "Nữ giáo viên tài năng, duyên dáng"; Hội thi ứng xử trong ngành Y tế; vận động cán bộ nữ và nữ CNVC-LD tham gia hội thi cán bộ CDCS giỏi, thi tìm hiểu về "Luật bình đẳng giới"; Tham gia

Hội thi "Dàn vận khéo"; tuyên truyền công tác dân số, kế hoạch hoá gia đình, vận động thực hiện quy mô gia đình ít con; tổ chức sinh hoạt câu lạc bộ nữ công với nhiều chủ đề, nội dung phong phú.

Hướng ứng chủ trương học tập suốt đời trong CNVC-LD, trong 5 năm qua đã có 675 chị được đào tạo Đại học, Cao đẳng; trên 3.000 lượt nữ CNLD được bồi dưỡng tay nghề. Đào tạo lý luận, chính trị có 25 chị đào tạo cao cấp; 857 chị đào tạo trung cấp. Có 9 chị là Trưởng phó các đoàn thể; 15 chị là trưởng phó các phòng ban của thị xã; 18 chị là Phó giám đốc doanh nghiệp; 42 chị là cán bộ chủ chốt cấp phường xã. Nhìn chung hoạt động nữ CNVC-LD luôn được duy trì thường xuyên, đạt được những kết quả đáng khích lệ.

Bên cạnh đó, công đoàn các cấp quan tâm, triển khai thực hiện công tác chăm sóc con em, thực hiện đầy đủ các chế độ chính sách đối với lao động nữ.

2. Giải pháp

2.1. Thực hiện nhiệm vụ đại diện, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên và người lao động

- Tiếp tục triển khai thực hiện Đề án của LĐLĐ tỉnh về "Phát triển quan hệ lao động tỉnh Quảng Ninh, giai đoạn 2016-2020". Tích cực nắm tình hình sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp, tình hình CNVCLD; đề xuất các giải pháp tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp, người lao động;

- Tham gia giám sát thực hiện cơ chế, chính sách, pháp luật liên quan đến đoàn viên, CNVC-LD và tổ chức công đoàn.

- Thực hiện tốt nhiệm vụ đại diện, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng cho đoàn viên, CNVC-LD; phối hợp với người sử dụng lao động tổ chức thực hiện tốt Quy chế dân chủ ở cơ sở.

- Nâng cao chất lượng thỏa ước lao động tập thể. Tăng cường thương lượng để đưa các chế độ phúc lợi cho người lao động và thỏa ước lao động tập thể.

- Phối hợp với UBND thị xã thanh, kiểm tra việc thực hiện chế độ chính sách đối với CNVC-LD, thiết thực bảo vệ quyền lợi của CNVC-LD. Phát huy hiệu quả hoạt động tư vấn pháp luật của Tổ tư vấn pháp luật thị xã và công tác tư vấn tại cơ sở.

2.2. Tổ chức các hoạt động chăm lo lợi ích thiết thực cho người lao động

- Chăm lo cho người lao động theo hướng đảm bảo quyền lợi an sinh xã hội cho đoàn viên, người lao động và tạo sự khác biệt về quyền, lợi ích của đoàn viên công đoàn.

- Tổ chức tốt các hoạt động xã hội của công đoàn; đề nghị giải quyết cho CNLD được tiếp cận Quỹ trợ vốn cho công nhân lao động nghèo; Quỹ "Mái ấm công đoàn"; Quỹ Quốc gia giải quyết việc làm và các quỹ tương trợ của công đoàn cơ sở.

2.3. Đổi mới nội dung, hình thức, nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền, giáo dục; xây dựng đội ngũ công nhân ngày càng lớn mạnh

- Đa dạng hoá các hình thức, biện pháp tuyên truyền phù hợp với từng đối tượng CNVCLĐ. Tập trung tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho đối tượng là đoàn viên và người lao động ở doanh nghiệp ngoài nhà nước và doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài.

- Vận động CNVCLĐ thực hiện tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, thực hiện có hiệu quả việc tiếp tục học tập làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

- Kịp thời dự báo, nắm bắt dư luận xã hội, phản ánh tâm tư nguyện vọng của công nhân, viên chức, lao động, định hướng dư luận cho CNVCLĐ.

- Tổ chức phát triển các mô hình hoạt động mới để cụ thể hoá mục tiêu "Công đoàn đồng hành vì sự phát triển bền vững của doanh nghiệp"; để đoàn viên, công nhân lao động có "Quyền lợi đảm bảo, phúc lợi tốt hơn".

- Xây dựng kế hoạch đào tạo, đào tạo lại công nhân, viên chức, lao động, đồng thời vận động đoàn viên tự giác học tập, nâng cao trình độ chính trị, văn hóa, chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp, ý thức chấp hành pháp luật, nội quy, quy chế của cơ quan, đơn vị.

- Vận động công nhân, viên chức, lao động tích cực tham gia cải cách hành chính; đấu tranh chống quan liêu, tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; thực hiện tốt kỷ luật, kỷ cương hành chính; xây dựng nếp sống văn hóa, văn minh công sở, góp phần xây dựng đảng, chính quyền trong sạch vững mạnh.

2.4. Đổi mới, nâng cao hiệu quả các phong trào thi đua yêu nước trong công nhân, viên chức, lao động góp phần phát triển kinh tế xã hội

- Thực hiện hiệu quả các phong trào thi đua hiện có trong công nhân, viên chức, lao động, trọng tâm là các phong trào: "Lao động giỏi, Lao động sáng tạo"; "Bảo đảm an toàn về sinh lao động"; thi đua đảng kỷ đảm nhận công trình, sản phẩm việc khó; thực hiện Cuộc vận động xây dựng người cán bộ, công chức; gắn các phong trào thi đua với thực hiện việc học tập làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

- Đổi mới công tác thi đua, khen thưởng của tổ chức công đoàn theo hướng thiết thực, hiệu quả; chú trọng xây dựng và nhân rộng điển hình tiên tiến, gương người tốt, việc tốt trong các phong trào thi đua; biểu dương khen thưởng kịp thời những tập thể, cá nhân trực tiếp sản xuất có thành tích xuất sắc. Đẩy mạnh các phong trào thi đua trong khối doanh nghiệp ngoài nhà nước và doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài.

- Phát huy hiệu quả hoạt động các Cụm Văn hóa thể thao công nhân viên chức lao động trên địa bàn thị xã.

2.5. Xây dựng và phát triển tổ chức công đoàn vững mạnh; nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của đội ngũ cán bộ công đoàn

- Tiếp tục triển khai thực hiện Đề án "Đổi mới, nâng cao chất lượng hoạt động, phát triển tổ chức Công đoàn Quảng Ninh đến năm 2020, tầm nhìn 2030";

- "Xây dựng cơ quan tham mưu, giúp việc chung trong khối MTTQ và các đoàn thể chính trị - xã hội cấp huyện"; các Nghị quyết, quy định của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam. Bổ trí cán bộ theo vị trí việc làm, xây dựng bộ máy tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

- Quan tâm đánh giá cán bộ theo định kỳ với điểm yếu phê bình và phê bình hằng năm theo tinh thần Nghị quyết TW4 (khóa XII) về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong nội bộ.

- Đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn cơ sở, tập trung đào tạo, bồi dưỡng các kỹ năng hoạt động, xử lý tình huống nảy sinh trong thực tiễn. Cập nhật kiến thức mới cho cán bộ công đoàn.

2.6. Nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác nữ công; chăm lo, xây dựng đội ngũ nữ CNVCLĐ trong tình hình mới

- Nâng cao hiệu quả hoạt động của Ban nữ công công đoàn các cấp; đặc biệt ở các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài, các doanh nghiệp có đông nữ CNLĐ; vận động lao động nữ gia nhập Công đoàn.

- Tham gia giám sát thực hiện chế độ, chính sách pháp luật đối với lao động nữ; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp chính đáng cho nữ CNVCLĐ. Tham mưu hiệu quả quá trình đổi mới thạc, thương lượng, ký kết thỏa ước lao động tập thể với các nội dung có lợi hơn cho nữ công nhân lao động.

- Tăng cường công tác tuyên truyền và tổ chức các phong trào thi đua "Giỏi việc nước - đảm việc nhà"; ; gắn với phong trào thi đua "Tuyên truyền phẩm chất đạo đức của phụ nữ Việt Nam thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước".

Tài liệu tham khảo

Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI (2012), Nghị quyết số 15- NQ/TW của Hội nghị lần thứ năm về việc ban hành Một số vấn đề về chính sách xã hội giai đoạn 2012-2020.

Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI (2012), Nghị quyết số 21- NQ/TW về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác BHXH, BHYT giai đoạn 2012-2020, ngày 22/11/2012.

Báo cáo của Ban chấp hành Liên đoàn Lao động thị xã Quảng Yên khóa IX, tại Đại hội Công đoàn thị xã lần thứ X, nhiệm kỳ 2017 — 2022.

UBND thị xã Quảng Yên, "Báo cáo tình hình phát triển kinh tế - xã hội và công tác hỗ trợ phát triển Doanh nghiệp, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh trên địa bàn thị xã năm 2018".